

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Gubernatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 10. Romanorum heroum paupertas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52359)

darēnt, non accepit: hac, inquiens, me cogerent, reuertentem quidem vobis aliquid prater jus concedere; Sin minùs vos obseruarem, ingratiſſimum videri.

§. X.

Romanorum heroum paupertas.

Talia dicta & alij dixerunt, vnde & eorum paupertas, & virtus eluceret. Nam nostro auro multi audiuerunt, Henricum IV. de se iocantem antè, quàm Franciæ gubernacula illi traderentur: Quòd rex esset sine regno, & maritus sine vxore, ac dux belli sine pecunia. Sed minùs mirum est, Christianos aut Christianissimos inopiam ita suscipere, vt in ea etiam iocentur; illud paupertatis pretium magis detegit, quòd ab Ethnicis, & solo naturali lumine, tanti fuerit æstimata rerum egestas. Quare, vt Ælianus eam in Græcis, ita Valerius Maximus in **Val. Max. lib. 4. c. 4. n. 7.** Latinis ostendit. *Non magna latifundia L. Quintij Cincinnati fuerunt: septem enim iugera agri possidet: ex hisq; tria, qua pro amico ad ararium obſignauerat, multa nomine amisit: pœnam quoq; pro filio Casone, quòd ad caussam dicendam non occurrisset, huius agelli reditu soluit, & tamen ei quatuor iugera aranti, non solum dignitas patris familie constitit, sed etiam dicta.*

dictatura delata est. Anguste se habitare nunquam putat, cuius domus tantum patet, quantum Cincinnati rura patuerunt. Hic tantus vilis pauper fuit, non quia debuit, sed quia voluit esse pauper. Quid *Elia* familia, quam locuples? Sexdecim eo tempore *Elij* fuerunt, quibus una domuncula erat eodem loci, quo nunc sunt *Mariana* monumenta: & vnum in agro *Veiente* fundus minus multo cultores desiderans, quam dominos habebat. Inq; *Maximo* & *Flaminio* spectaculi locus: qua quidem loca, ob virtutem, publice donata possidebant. Sed, ut luxui deditis etiam tota ditio non sufficit, ita frugales parvus ager alit. Eadem gens nullum ante scrupulum argenti habuit, quam *Paulus*, *Perse* rege deuicto, *Qui* *Elia* *Tuberoni* genero suo quinque pondo argenti ex praeda donaret. Taceo enim quod princeps ciuitatis filiam ei nuptum dedit, cuius penates iam ieiunos pecunia videbat. Quin ipse quoque ad inops decessit, ut nisi fundus, quem vnum reliquerat venisset; uxor eius dotem unde reciperet, non extitisset. Animi virorum & foeminarum vigeant in ciuitate: eorumque bonis, dignitatis aestimatio cunctis in rebus ponderabatur: Hac imperia conciliabant, hac iungebant affinitates: hac in foro, hac in curia, hac intra priuatos

uatos parietes plurimum poterant. Patria enim rem, non suam unusquisq; augere properabat: pauperq; indivite, quam dives in paupere imperio versari malebat. Atq; huic tam preclaro proposito illa merces reddebatur, quod nihil eorum, que virtuti debentur, emere pecunia licebat, inopiaq; illustrium virorum publice succurrebatur. Itaque cum secundo Punico bello Cn: Scipio ex Hispania senatui scripsisset, petens, ut sibi successor mitteretur, quia filiam Virginem adulta jam aetatis haberet, neque ei sine se dos expediri posset: senatus, ne respublica bono duce careret, patris sibi partes desumpsit; consilioq; uxoris ac propinquorum Scipionis constituta dote, summam eius ex arario erogavit, ac puellam nuptum dedit. Dotis modus 11. millia aris fuit. In quo non solum humanitas Patrum conscriptorum, sed etiam habitus veterum patrimoniorum cognosci potest. Namq; adeo fuerant arcta, ut Tatia Cesonis filia, maximam dotem ad virum 10. millia aris attulisse visa sit: & Megallia, quia cum quinquaginta millibus aris mariti domum intravit, dotata cognomen inuenit. Ideo senatus Fabricij Luscinii, Scipionisq; filias ab indotatis nuptiis liberalitate sua vindicavit: quoniam paterna hereditati, praeter optimam gloriam, nihil erat, quod acceptum referrent.

ferrent. Magis igitur, populi Romani opulione, honorificum illis erat, patrem iustum quam opulentum habuisse. *M. autem Scaurus quantulam à patre hereditatem acceperit, in primo libro eorum, quos de vitâ suâ scriptis refert: ait enim sibi decem sola mancipia, tantumque censum quinque atque triginta millium nummorum relictum. In hac penuria ille futurus senatus princeps nutritus est spiritus: qui ut fruges nimis imbribus, ita abundantia suffocatus fuisset. Hac igitur exempla respicere, his acquiescere solatijs debemus, qui parvulos census nostros numquam querelis vacuos esse sinimus. Nullum autem admodum parvi ponderis argentum, paucos servos, septem ingera arida terra, indigentia domi, publicè impressa funera, inopes dotum filias; sed egregios consilatus, mirificas dictaturas, innumerabiles triumphos cernimus. Quid ergo mediâ fortunam, quasi præcipuum generis humani malum, diuturnis convitijs laceramus? quæ ut non abundantibus, ita fidis vberibus Poplicolas, Elios, Fabricios, Curios, Scipiones, Scauros, hinc paria roborâ virtutis allicit. Exurgamus potius animis, pecuniaque aspectu debilitatos spiritus pristini temporis memoria recreemus: namque per Romuli casam, perque veteris Capitolij humilia*

humilia recta, & aternos Vesta focos, fictilibus
etiamnum vasis contentos juro; nullas diuitias
taliū virorum paupertati posse preferri. Hæc
ab Ethnico audiant, discantque Christiani,
ne vel in paupertate fiant impatientes,
Deumque accusent; vel in fugitiuis diuitijs
nimis confidant.

Nempe dat, & quodcumq; liber fortuna,
rapitq;

Ouid. l. 3^a
de Trist.

Irus & est subito, qui modo Cræsus erat.

CAPVT XVII.

S. Bernardini, de triplice genere paupe-
rum, sententia; & Codri Cræsiq;
exempla.

§. I.

Tres classes paupertatis, vel pauperum.

Diuitias paupertatis, paulò priùs,
ostendimus Lucianum descripsis-
se, more, & ore Philosophorum.

Nunc coronidis loco, etiam Sancti alicuius
testimonio, elogia paupertatis adijciamus.

Est autem is Bernardinus, Senensis, Ordinis
Minorum, ac vrbs Aquilæ patronus, vir æ-
què sanctus ac doctus, qui tres facit seu pau-
pertatis, seu pauperum classes: prima dicitur

S. Bernar-
Senens.

to. 3. tra-
ctat de S.
beat. 3.
1. cap. 1. 26

Ff

volun- & 3.